ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ ТУРИЗМУ ТА МІЖНАРОДНИХ КОМУНІКАЦІЙ
Кафедра туризму

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
В. о. декана факультету туризму та міжнародних комунікацій
_____доц. Наталія ГАБЧАК
«__» _____2026року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Історія розвитку туризму в світі

Рівень вищої освіти	**перший (бакалаврський)**
Галузь знань	**J Транспорт та послуги**
Спеціальність	**J 3 Туризм та рекреація**
Освітня програма	**«Туризм»**
Статус дисципліни	**обов'язкова**
Мова навчання	**українська**

Ужгород 2026

Робоча програма навчальної дисципліни «**Історія розвитку туризму в світі**» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань J Транспорт та послуги спеціальності J 3 Туризм та рекреація освітньої програми «Туризм».

Розробник: Марія КАШКА, к.і.н., доцент кафедри туризму

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри туризму

протокол № 1 від «28» серпня 2026р.

В. о. завідувача кафедри _____Ганна МАШІКА, д.геогр. н.,проф.

Схвалено науково-методичною комісією факультету туризму та міжнародних комунікацій

протокол № 1 від «28» серпня 2026 р.

Голова науково-методичної комісії_____д.геогр.н., проф. Ганна МАШІКА

© Марія КАШКА., 2026р.

© ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2026р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

<table>
<tr><td rowspan="2">Найменування показників</td><td colspan="2">Розподіл годин за навчальним планом</td></tr>
<tr><td>Денна форма навчання</td><td>Заочна форма навчання</td></tr>
<tr><td>Кількість кредитів ЄКТС – 5</td><td colspan="2">Рік підготовки: 1-й</td></tr>
<tr><td>Загальна кількість годин – 150 год.</td><td>150 год.</td><td>150 год.</td></tr>
<tr><td>Кількість модулів – 2</td><td colspan="2">Семестр:</td></tr>
<tr><td rowspan="8">Тижневих годин
для денної форми навчання: 4

аудиторних – 74

самостійної роботи здобувача – 76</td><td>1</td><td>1</td></tr>
<tr><td colspan="2">Лекції:</td></tr>
<tr><td>42</td><td>16</td></tr>
<tr><td colspan="2">Практичні (семінарські):</td></tr>
<tr><td>32</td><td>-</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Вид підсумкового контролю: іспит</td><td colspan="2">Лабораторні:</td></tr>
<tr><td>-</td><td>-</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Форма підсумкового контролю:
усна</td><td colspan="2">Самостійна робота:</td></tr>
<tr><td>76</td><td>134</td></tr>
</table>

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення дисципліни «Історія розвитку туризму у світі» є всебічна підготовка здобувачів спеціальності 242 "Туризм і рекреація", ознайомлення здобувачів з історичним процесом розвитку туристичної галузі в загальному контексті історії .

Предметом навчальної дисципліни є історичні особливості становлення та розвитку туризму в світі.

Завдання курсу:

- вивчення періодів розвитку мандрівництва та туризму;
- аналіз розвитку подорожей у стародавньому світі;
- ознайомлення із найвідомішими стародавніми мандрівниками світу та України;
- вивчення світового та вітчизняного мандрівництва в середні віки та в 16-19 ст.;
- ознайомлення із розвитком українського туризму за період 19- поч.20 ст.;
- аналіз сучасного стану розвитку туризму в Україні.

Відповідно до освітньої програми, вивчення даної дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

1) інтегральна компетентність – здатність комплексно розв’язувати складні професійні задачі та практичні проблеми у сфері туризму і рекреації як в процесі навчання, так і в процесі роботи, що передбачає застосування теорій і методів системи наук, які формують туризмознавство, і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.
2) загальні компетентності:

- ЗК01. Здатність реалізувати свої права і обов’язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- ЗК02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

3) спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

- СК1. Знання та розуміння предметної області й специфіки професійної діяльності.
- СК3. Здатність аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал регіонів і локальних територій.
- СК14. Здатність працювати у міжнародному середовищі на основі позитивного ставлення до несхожості до інших культур, поваги до різноманітності та мультикультурності, розуміння місцевих і

професійних традицій інших країн, розпізнавання міжкультурних проблем у професійній практиці.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «**Історія розвитку туризму у світі**» є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП):

- ОК 1.1 Історія та культура України;
- ОК 1.4 Соціально-економічна географія країн світу та туристичні регіони.

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Туризм», вивчення навчальної дисципліни «Історія розвитку туризму у світі» повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН)**:**

Програмні результати навчання	**Шифр ПРН**
Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук.	ПР02
Пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору.	ПР04
Проявляти повагу до індивідуального і культурного різноманіття.	ПР14

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті після опанування навчальної дисципліни «Історія розвитку туризму у світі»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	**Шифр ПРН**
Знати витоки туризму в історії культури, динаміки розвитку подорожей, їх цілей, завдань і соціокультурних наслідків	ПРН02
Знати історію туризму у зв'язку з певним типом культури, характерних особливостей мотивації подорожей, самих мандрівників і подорожників у різних культурах	ПРН02
Розуміти зміни у географії подорожей і туризму в різні періоди історії	ПРН04
Знати особливості вітчизняного туризму, його історію та розвиток на всіх етапах, аналіз сучасного стану українського туризму;	ПРН14

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є: поточний, модульний і підсумковий семестровий контроль у формі екзамену.

Поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів здійснюється за 100 бальною системою за кожний модуль. З цих 100 балів 50%, тобто 50 балів відводиться на оцінювання модульних контролів в усній, письмовій або письмово усній формі викладачем в аудиторії.

Решта 50 балів також виставляє викладач на підставі результатів перевірки рівня засвоєння теоретичного матеріалу дисципліни (теоретичний компонент оцінки, який складається з сумарних результатів проведених викладачем опитувань здобувачів) та індивідуальної роботи здобувача (практичний компонент – реферат, есе, складання термінологічного словника тощо). Теоретична компонента оцінюється в 40 балів, а практична – 10.

Семестрова оцінка виставляється або за результатом поточного і модульного контролю (наприклад, здобувач за результатом модульного контролю набрав 75 (за шкалою ECTS – «С»; за розширеною національною шкалою – «зараховано» або «добре»), або підсумкового контролю.

Здобувач, який в результаті поточного оцінювання, або підсумкового контролю за змістовними модулями отримав більше 60 балів і отриманий бал його влаштовує, має право не складати іспит із дисципліни. У такому випадку в заліково-екзаменаційну відомість заноситься загальна підсумкова оцінка. При умові, що здобувач хоче покращити підсумкову оцінку за модуль з дисципліни, він має складати іспит.

Здобувач, який в результаті підсумкового оцінювання отримав менше 60 балів зобов’язаний складати іспит із дисципліни. У разі, коли відповіді здобувача під час заліку оцінені менш ніж 60 балів, він рахуються такими, що не здали підсумковий контроль. При цьому результати поточного контроль не враховуються.

Форми (методи) контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: виконання практичних завдань, виступи на семінарських заняттях.

Форма модульного контролю: письмова контрольна робота.

Форма підсумкового семестрового контролю: іспит.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота			Модульна контрольна робота	Сума
Т1	Т2	Т3	50	**100**
15	15	20		

Т1, Т2 ... – теми

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота				Модульна контрольна робота	Сума
Т4	Т5	Т6	Т7	50	**100**
15	10	10	15		

Т1, Т2 ... – теми

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	9	50	10	50
Лабораторні заняття (допуск, виконання та захист)				
Комп'ютерне тестування при тематичному оцінюванні				
Письмове тестування при тематичному оцінюванні				
Презентація				
Реферат				
Есе				
…				
Модульна контрольна робота	1	50	1	50
Разом		**100**		**100**

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Оцінювання модульних завдань. Після виконання програми змістового модулю у визначений деканатом термін здійснюється поточний модульний контроль у письмовій, усній чи письмово-усній формі, який оцінюється у межах від **1** до **50 балів**. Якщо з об'єктивних причин здобувач не пройшов

модульний контроль у визначений термін, то він має право за дозволу деканату пройти його протягом двох тижнів після виникнення заборгованості.

Викладач за індивідуальну роботу та активність здобувача під час занять з даної дисципліни на протязі семестру використовує 50 бальну систему оцінювання – 8 (практична компонента) і 42 балів (теоретична компонента) відповідно.

Поточне оцінювання здійснюється за трьома складовими:

- контроль систематичності й активності роботи здобувача протягом семестру;
- контроль самостійної та індивідуальної роботи;
- контроль за виконанням модульного завдання.

Якщо здобувач опрацював менше 50 відсотків занять, то систематичність та активність його роботи оцінюється в 0 балів. У такому випадку здобувач до складання модульного контролю не допускається. Але, щоб бути допущеним до складання модульного контролю, необхідно виконати основне та додаткове індивідуальне завдання (реферат, аналітична робота, презентація тощо).

Підсумкове оцінювання здійснюється у формі іспиту. До них допускаються всі здобувачі, за виключенням тих, які не були допущені до складання модульного контролю та не виконали основне і додаткове індивідуальне завдання.

Оцінювання самостійної роботи – підготовки і захисту рефератів та анотованих аналітичних оглядів наукових статей і публікацій у періодичних виданнях (журналах, часописах), а також монографіях і збірниках наукових праць.

З метою підвищення рівня підготовки здобувачів з даної дисципліни передбачено виконання одного самостійного завдання (за вибором здобувача), із запропонованих нижче видів:

- оформлення термінологічного словнику по темам дисципліни;
- поглиблене опрацювання першоджерел і наукових статей;
- підготовка рефератів, доповідей, презентацій тощо за обраною темою.

Такий вид роботи викладача зі здобувачем забезпечує диференційований підхід до їх навчання та полягає в обговоренні тем рефератів (доповідей) тощо.

Реферат – це стислий виклад змісту первинного документа з основними фактичними відомостями та висновками та без інтерпретації чи критики. При реферуванні здійснюється мікрозгортання інформації, і тому реферат більш повно розкриває зміст першоджерела, ніж інші документи. Забороняється друкування готових рефератів та інших документів. Їх потрібно аналізувати.

Реферат виконується печатним або письмовим варіантом на листках формату А4, об’ємом від 7 до 10 сторінок, шрифтом Times New Roman, кегель 14, абзацний відступ – 1,5, міжстроковий інтервал – 1,5, вирівнювання по ширині, поля аркуша – всі по 2,0, сторінки ставляться внизу справа.

Оформлення реферату та інших аналітичних видів самостійних робіт: 1) на титульній сторінці послідовно зазначається навчальний заклад, тема реферату,

ПІБ, група, місторік; 2) зміст із зазначенням сторінок всіх розділів; 3) розділи: «Вступ», «Основна частина», «Висновки», «Список використаних джерел»; 4) реферат закінчується особистим підписом автора з вказівкою дати виконання.

Основними критеріями, що характеризують рівень компетентності здобувача при оцінюванні результатів поточного та підсумкового контролів з навчальної дисципліни, є:

- виконання всіх видів навчальної роботи, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни;
- глибина і характер знань навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних та додаткових рекомендованих літературних джерелах;
- вміння аналізувати явища, що вивчаються, у їх взаємозв'язку і розвитку;
- характер відповідей на поставлені питання (чіткість, лаконічність, логічність, послідовність тощо);
- вміння аналізувати достовірність одержаних результатів.

Критерії оцінювання підсумкового контролю

Відмітка про залік у національній шкалі (зараховано, не зараховано) та оцінка в шкалі ЄКТС виставляється на підставі семестрового рейтингового бала здобувача за дисципліну таким чином (табл. 1).

Таблиця 1

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 - 100	A	відмінно	зараховано
82 - 89	B	добре	
75 - 81	C		
64 - 74	D	задовільно	
60 - 63	E		
35 - 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Перелік тем для написання та захисту рефератів:

1. Подорож фінікійців навколо Африки на замовлення єгипетського фараона Нехо II.
2. Подорож карфагенян до Західної Африки під керівництвом Гамількона.
3. Подорож карфагенян до Британських о-вів під керівництвом Ганнона.
4. Подорож грека Піфея до Північної Європи.
5. Плавання греків-аргонавтів на чолі з Ясоном.
6. Науково-пізнавальні подорожі грека Геродота у V ст. до н.е.
7. Науково-пізнавальні подорожі грека Страбона у I ст. до н.е.
8. Відкриття і освоєння вікінгами Ісландії.
9. Подорожі вікінгів до Північної Америки.
10. Подорож Плано Карпіні до Монгольської імперії у XIII ст.
11. Подорож Марко Поло до Китаю
12. Подорожі араба Ібн-Баттути у XIV ст.
13. Подорож португальців на чолі з Бартоломео Діашем на південь Африки у XV ст.
14. Подорож португальців під керівництвом Пабло Кабрали на початку XVI ст.
15. Подорожі по землям «Нового світу» Америго Веспуччі на початку XVI ст.
16. Подорожі під керівництвом голландця Абеля Тасмана у XVII ст.
17. Подорожі англійців до Північної Америки під керівництвом батька і сина Каботів на зламі XV-XVI ст.ст.
18. Подорожі Генрі Гудзона до Північної Америки на початку XVII ст.
19. Кругосвітня подорож англійців на чолі з Френсісом Дрейком у XVI ст.
20. Подорожі французів на чолі з Жаком Картьє у XVI ст.
21. Подорож Афанасія Нікітіна до Індії у XV ст.
22. Подорожі і відкриття московіта Семена Дежнєва у XVII ст.
23. Експедиція на Далекий Схід Єрофея Хабарова у XVII ст.
24. Подорожі по Україні Еріха Лясоти наприкінці XVI ст.
25. Описи українських земель французом Гійомом де Бопланом у XVII ст..
26. Подорожі українця В. Григоровича-Барського у XVIII ст.
27. Подорожі по Північно-льодовитому океанові Харитона і Дмитра Лаптєвих у XVIII ст..
28. Подорожі під керівництвом Вітуса Берінга у XVIII ст.
29. Перша французька кругосвітня подорож на чолі з Луї Бугенвілем у XVIII ст.
30. Французька кругосвітня подорож під керівництвом Жана де Лаперуза у XVIII ст.
31. Друга подорож під керівництвом Джеймса Кука у XVIII ст.
32. Третя подорож під керівництвом Джеймса Кука у XVIII ст.
33. Перша кругосвітня подорож росіян під керівництвом Крузенштерна і Лисянського на початку XIX ст.
34. Морські експедиції росіян під проводом Лазарєва і Белінсгаузена у XIX ст.
35. Подорожі Олександра Гумбольдта у XIX ст.

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
6.1. Зміст навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1.
Історія туризму з найдавніших часів до XIV ст.

Тема 1: Історія туризму як наука. Загальна періодизація історії розвитку туризму.

Предмет історії туризму. Зміст історії туризму. Необхідність вивчення історії туризму. Зв'язок історії туризму з іншими науками. Завдання історії туризму. Основні варіанти періодизації історії туризму.

Основні поняття. Види туризму. Чинники розвитку туризму.

Тема 2: Подорожі та мандрівки в давні часи.

Передумови виникнення і розвитку мандрівок. Переміщення (міграції) первісних людей, ознайомлення з новими територіями.

Мандрівки на Давньому Сході. Подорожі у країнах Месопотамії. Географія подорожей давніх єгиптян. Буддійське паломництво. Подорожі та експедиції фінікійців і карфагенян. Подорожі жителів Кріту, Персії та Іудеї. Давньокитайські подорожники.

Давні торговельні шляхи, їх значення для розвитку подорожей.

Активізація мандрівництва та подорожей в античні часи. Видатні мандрівники Давньої Греції. Олімпійські ігри, їх значення для історії мандрівництва та туризму. Курорти Давнього Риму. Римські готелі, харчевні та шляхи як паростки майбутньої інфраструктури туризму.

Українські землі у описах античних мандрівників.

Тема 3: Походи та подорожі Середньовіччя.

Особливості середньовічної культури. Паломництво як культурний феномен. Місіонерські подорожі. Єрусалим – центр паломництва. Хрестові походи, їх причини, значення та соціокультурні наслідки.

Арабські мандрівники і паломники. Варяги (вікінги, нормани) та їх подорожі. Географічні відкриття та їх значення.

Мандрівники Середньовіччя. Удосконалення в будівництві доріг і транспортних засобах у середньовічній Європі.

Описи Русі європейськими і арабськими мандрівниками. Мандрівки давніх русичів, їхній внесок у відкриття та освоєння нових земель.

МОДУЛЬ 2.
Розвиток туризму в світі у XV-XX ст.ст.

Тема 4: Період Великих географічних відкриттів.

Соціально-економічна характеристика та чинники розвитку подорожей в епоху Відродження. Розвиток мореплавства та нові досягнення у кораблебудуванні.

Великі географічні відкриття. Морські подорожі португальців. Б.Діаш, Васко да Гама. Відкриття морського шляху до Індії. Морські подорожі іспанців. Х.Колумб, Ф.Магеллан. Відкриття і початок дослідження Америки. Конкіста. Перші кругосвітні подорожі.

Подорожі російських, голландських та англійських мандрівників XV-XVII ст. Відкриття Австралії та початок освоєння Сибіру.

Нові складові у сфері гостинності. Вплив торгівлі на становлення і розвиток туризму. Розвиток картографії

Тема 5: Подорожі і мандрівки періоду Просвітництва

Основні чинники розвитку туризму від сер. XVII ст. до кінця XVIII ст. Подорожі та відкриття цього періоду. Розвиток системи гостинності у XVII-XVIII ст.ст.

Роль Петра I у розвитку туризму в Росії. Російські науково-дослідницькі експедиції XVIII ст. Просвітницький туризм і розвиток системи музеїв в Росії.

Тема 6: Розвиток туризму в XIX ст.

Основні чинники та соціально-економічні умови розвитку туризму у XIX ст. «Транспортна революція» початку XIX ст. Становлення організованого туризму, перші туристичні фірми та організації. Поява елементів комплексного обслуговування туристів як прототипу пакет-турів.

Томас Кук та його роль у розвитку і становленні туризму. Перші путівники для туристів. Розвиток туристичного бізнесу в Європі.

Дослідження внутрішньоматерикових територій Америки та Африки. Мандрівки та наукові дослідження внутрішньоматериковими територіями Азії та Австралії. Першовідкриття на Антарктиді та в Арктиці.

Подорожі та туризм в Росії у XIX - на поч. XX ст. Внесок українців у географічні дослідження земної кулі. Рекреаційне освоєння Криму. Зародження туристсько-екскурсійної справи на західноукраїнських землях. Розвиток готельної справи та інших закладів гостинності в Україні та світі.

Створення перших міжнародних об’єднань і міжнародних організацій.

Тема 7: Туризм у XX ст.

Удосконалення світової транспортної системи. Розвиток і удосконалення матеріальної бази та інфраструктури туризму. Розвиток масового туризму. Розвиток готельного та ресторанного бізнесу.

Особливості розвитку туризму у світі у 20–30-х роках. XX ст. Створення і діяльність міжнародних туристичних організацій. Становлення професійної освіти з туризму.

Соціально-економічні, політичні та демографічні передумови розвитку туризму після Другої світової війни. Вдосконалення світової транспортної системи у другій половині XX ст. Перші інформаційні технології у сфері гостинності. Роль міжнародних туристичних організацій в розвитку міжнародного співробітництва в галузі туризму.

Світовий туризм на сучасному етапі: динаміка, проблеми та перспективи розвитку. Розвиток великих транснаціональних корпорацій, готельних ланцюгів і ланцюгів підприємств харчування. Нові види туризму і перспективи їх поширення.

Екологія сучасного туризму. Вплив туризму на соціокультурне середовище.

Розвиток туризму в Україні у міжвоєнний період (1918-1939 рр.). Створення централізованої системи управління туризмом в Україні. Туристично-екскурсійна справа і краєзнавчий рух у Радянській Україні (1923-1933 рр.). Краєзнавчо-туристичні товариства "Сокіл", "Плай", "Січ", "Чорногора".

Відновлення туристично-екскурсійної діяльності наприкінці 40-х - на початку 50-х років. Удосконалення системи організації і управління туризмом у 50-60-ті роки. Піднесення міжнародного туризму. Діяльність трьох найбільших туристичних організацій СРСР у радянській Україні (ВАТ "Інтурист", ЦРТЕ ВЦРПС, БММТ "Супутник" ЦК ВЛКСМ та їх структури в Україні).

Туризм на початку 90-х років. – соціально-економічні передумови та проблеми самовизначення. Запровадження державного регулювання туризмом. Правові засади туристичної діяльності в Україні. Основні завдання, пріоритетні напрями розвитку українського туризму. Активізація міжнародної туристичної діяльності України як складової зовнішньоекономічної діяльності. Розбудова інфраструктури українського туризму, підготовка кадрів. Перспективи і прогнозні оцінки розвитку українського туризму.

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин							
	Денна форма				Заочна форма			
	усього	У тому числі			усього	У тому числі		
		лекції	практичні (семінарські)	самостійна робота		лекції	практичні (семінарські)	самостійна робота
1-й семестр								
ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1. ІСТОРІЯ ТУРИЗМУ З НАЙДАВНІШИХ ЧАСІВ ДО XIV СТ.								
Тема 1. Основні поняття. Види туризму. Чинники розвитку туризму.	28	4	4	18	17	2		26
Тема 2. Подорожі та мандрівки в давні часи.	20	8	4	10	21	4		22
Тема 3. Походи та подорожі Середньовіччя	25	8	4	10	17	4		22
Модульна контрольна робота	2		2					
Разом за модуль	74	20	14	38	72	10	-	70
ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 2. РОЗВИТОК ТУРИЗМУ В СВІТІ У XV-XX СТ.СТ.								
Тема 4. Період Великих географічних відкриттів.	20	6	6	10	19	2		18
Тема 5. Подорожі і мандрівки періоду Просвітництва	18	6	2	8	11	2		16
Тема 6. Розвиток туризму в XIX ст.	23	6	4	10	12	1		16
Тема 7. Туризм у XX ст	16	4	4	10	11	1		14
Модульна контрольна робота	2		2					
Разом за модуль	76	22	18	38	53	6		64
Разом за семестр	150	42	32	76	108	16	-	134

6.3. Теми практичних (семінарських, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	**Предмет історії туризму. Періодизація розвитк туризму. Види туризму.** 1. Предмет історії туризму. Зміст історії туризму Необхідність вивчення історії туризму. 2. Зв'язок історії туризму з іншими науками. Завданн історії туризму. 3. Основні варіанти періодизації історії туризму. 4. Основні поняття. Види туризму.	4	
2	**Мандрівки від первісної епохи до часів античності.** 1. Передумови виникнення і розвитку мандрівок. Переміщення (міграції) первісних людей, ознайомлення з новими територіями. 2. Мандрівки на Давньому Сході. Подорожі у країнах Месопотамії. Географія подорожей давніх єгиптян. Буддійське паломництво. 3. Подорожі та експедиції фінікійців і карфагенян. Давні світові торговельні шляхи, їх значення для розвитку подорожей 4. Активізація мандрівництва та подорожей в античні часи. Видатні мандрівники Давньої Греції. Олімпійські ігри, їх значення для історії мандрівництва та туризму. 5. Римські готелі, харчевні та шляхи як паростки майбутньої інфраструктури туризму. 6. Українські землі у описах античних мандрівників.	4	
3	**Подорожі епохи середньовіччя.** 1. Особливості середньовічної культури. Паломництв як культурний феномен. Місіонерські подорож Єрусалим - центр паломництва. 2. Арабські мандрівники і паломники. 3. Хрестові походи, їх причини, значення т соціокультурні наслідки. 4. Варяги (вікінги, нормани) та їх подорожі. 5. Географічні відкриття та їх значення. Мандрівник Середньовіччя. 6. Описи Русі європейськими і арабським мандрівниками. **7.** Мандрівки давніх русичів, їхній внесок у відкритт та освоєння нових земель.	4	
	Модульний контроль №1	2	

4	**Період Великих географічних відкриттів.** 1. Соціально-економічна характеристика та чинники розвитку подорожей в епоху Відродження 2. Розвиток мореплавства та Великі географічні відкриття. 3. Подорожі російських мандрівників XV-XVII ст. 4. Нові складові у сфері гостинності.	4	
5	**Подорожі та мандрівки періоду сер. XVII-XIX ст.** 1. Основні чинники розвитку туризму від сер. XVII ст до кінця XVIII ст. 2. Подорожі та відкриття цього періоду. 3. Розвиток системи гостинності у XVII-XVIII ст.ст.	4	
6	**Розвиток туризму в XIX ст.** 1. Основні чинники та соціально-економічні умови розвитку туризму у XIX ст. Діяльність Т.Кука. 2. Дослідження внутрішньоматерикових територій Америки та Африки. 3. Мандрівки та наукові дослідження внутрішньоматериковими територіями Азії та Австралії **4.** Першовідкриття на Антарктиді та в Арктиці.	4	
7	**Розвиток подорожей та туризму на Україні в XV-поч. XX ст.** 1. Україна очима іноземних мандрівників XV- XVIII ст.ст. 2. Українські мандрівники та дослідники XVII- XIX ст.ст. 3. Рекреаційне освоєння Криму. 4. Зародження туристсько-екскурсійної справи на Наддніпрянщині та західноукраїнських землях.	4	
	Модульний контроль №2	2	
	Разом	**32**	-

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Тема 1. Історія туризму як наука. Загальна періодизація історії розвитку туризму.	18	26
2	Тема 2. Подорожі та мандрівки в давні часи.	10	22
3	Тема 3. Походи та подорожі Середньовіччя.	10	22

4	Тема 4. Період Великих географічних відкриттів.	10	18
5	Тема 5. Подорожі та мандрівки періоду Просвітництва	8	16
6	Тема 6. Розвиток туризму в XIX ст.	10	16
7	Тема 7. Туризм у XX ст.	10	14
	Разом	76	134

6.5. Індивідуальні завдання *(у разі потреби)*

Немає

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

(у разі потреби)

- технічні засоби навчання: мультимедійне обладнання, ноутбук
- програмне забезпечення: MS Windows, доступ до Інтернет
- програмне забезпечення :система дистанційного навчання Moodle

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1.Абрамов В. В., Тонкошкур М. В. Історія туризму : підручник. Харків : ХНАМГ, 2010. 294 с.
2.Білан С. О. Становлення та розвиток туризму: теорія та практика : монографія. Київ : Компринт, 2016. 353 с.
3.Заячук О., Брик С. Історія туризму : навч. посіб. Чернівці : Чернівецький національний університет ім. Юрія Федьковича ; Рута, 2022. 199 с.
4.Кузишин А. В. Історія туризму : навч. посіб. Тернопіль : Вектор, 2019. 303 с.
5.Лиман С. І., Парфіненко А. Ю., Посохов І. С. Історія туризму : навч. посіб. Суми : Університетська книга, 2018. 371 с.
6.Мальська М. П., Паньків Н. Є., Ховалко А. М. Історія розвитку туризму : навч. посіб. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2016. 117 с.
7.Мальська М. П., Паньків Н. Є., Ховалко А. М. Світовий досвід розвитку туризму : підручник. Київ : Центр навчальної літератури, 2017. 244 с.
8.Остапчук В. В., Коваль П. Ф., Андрєєва Г. П. Історія туризму : навч. посіб. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2008. 143 с.
9.Устименко Л. М., Афанасьєв І. Ю. Історія туризму : навч. посіб. 4-те вид., переробл. та допов. Київ : Алерта, 2023. 378 с.
10.Федорченко В. К., Дьорова Т. А. Історія туризму в Україні : навч. посіб. Київ: Вища школа, 2002. 195 с.

Додаткова література

1.Бурлака К. Проблеми та перспективи організації історичного туризму на Закарпатті. 2017.
2.Годя І. М. Розвиток історико-культурного туризму в Закарпатті: здобутки і проблеми. 2017.
3.Григорович-Барський В. Мандри по Святих Місцях Сходу з 1723 по 1747 рік. Київ : Основи, 2000. 768 с.
4.Державне агентство розвитку туризму України. Аналітичні та інформаційні матеріали з питань розвитку туризму в Україні. URL: https://www.tourism.gov.ua/
5.Джинджоян В. В., Горожанкіна Н. А., Бойко З. В. Основи туризмознавства : навч. посіб. Київ : ФО-П Піча Ю. В., 2022. 246 с.

6.Зубко А. М. Опис Русі-України західноєвропейськими подорожниками Плано Карпіні та Віллемом Рубруком (XIII ст.). Туристично-краєзнавчі дослідження. Київ : КМ Трейдінг, 1998. Вип. 1, ч. 2. С. 270–280.
7.Кифяк В. Ф. Організація туристичної діяльності в Україні. Чернівці : Книги-ХХІ, 2003. 300 с.
8.Кифяк В. Ф. Організація туризму : навч. посіб. Чернівці : Книги-ХХІ, 2011. 344 с.
9.Клапчук В. М. Туризм та відпочинок на Гуцульщині у другій половині XIX – першій третині XX століть. Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність. 2008. № 17. С. 80–87.
10.Петранівський В. Л., Рутинський М. Й. Туристичне краєзнавство : навч. посіб. Київ : Знання, 2006. 575 с.
11.Сокол Т. Г. Основи туристичної діяльності : підручник. Київ : Грамота, 2006. 264 с.
12.Урста А. Історія розвитку основних напрямів туризму в Україні: соціально-економічний аспект. Східноєвропейський історичний вісник. 2017. № 4.
13.Фоменко Н. В. Рекреаційні ресурси та курортологія : навч. посіб. Київ : Центр навчальної літератури, 2007. 312 с.
14.Чеховська Л. Я., Сіренко Р. Р. Основи краєзнавчо-туристичної діяльності : навч. посіб. Львів : Видавничий центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2007. 172 с.

Інформаційні ресурси

1.Національна туристична організація України. URL: https://www.ntoukraine.org/
Державне агентство розвитку туризму України. URL:
https://www.tourism.gov.ua/
2.Ужгородський національний університет. Репозитарій. URL:
https://dspace.uzhnu.edu.ua/
3.Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL:
https://www.nbuv.gov.ua/
UN Tourism. URL: https://www.unwto.org/